

Előfizetési árak:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hóra	1 „
— Egyen szám 4 kr. —	

Kiadóhivatal:
Fleiss F. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:
Nagy-Becskerek,
Zápolya-utca 1-5 szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Éretlen csiny.

Nagybecskerek, április 5.

Szinte bocsánatot kell kérnünk a tisztelt olvasótól, hogy ennyi nappal „post festum” még a Hentzi-„merénylettel” hozakodunk elő. Hisz nincs Magyarországon az a józan gondolkodású ember, aki ezt az éretlen csinyt, mint az eszeveszett hóbot szüleményét már rég a legkomolyabban el nem ítélte volna. A fővárosi sajtó pártkülömbőség nélkül a megbotránkozással vegyes sajnálat hangján tárgyalta az esemény vajmi sovány politikai hátterét, és az ellenzéki pártok nevesebb emberei között maga egy Helfy Ignác úgy nyilatkozott, hogy „éppenséggel nem vette komolyan a dolgot; minthogy a merénylet tisztán egy embernek a cselekedete, semmiféle fontosságot nem tulajdonít neki.”

Még abból a szempontból is alig érdemes ezzel a tisztán rendőri és büntetőjogi esettel foglalkozni, hogy azt a magyar nemzet és a liberális külső-belső ellenségei kapós fegyverül használják a magyar lojalitás befekettetésére, másfelül a szabadelvű regime ellen. Látott már ez a magyar lojalitás és ez a magyar szabadelvűség ennél az egy-kétnapos forgószelecskénél különb viharokat elvonulni a feje fölött és akárhányszor tapasztalta már, hogy az ennél még efemerább jelentőségű „privát-stikli”-ből (ahogy a t. Ház folyosóján neveztek a Hentzi-inczidenst) is magyarelleses eseményt csináltak azok a bizonyos jóakarók. Hisz a magyar nemzet királytiszteléséhez ma már hála Istennek hozzá nem férhet a tekete denuncziális és a leglovagiasabb, a legalkotmányosabb királyt ugyancsak el nem tántorítja többé attól a régi meggyőződésétől, hogy bennünk hasonló lovagias és alkotmányos néppel van dolga. A magyar nemzet nem azért vetette azt a sokat idézett fátyolt a multakra s nem azért imádjá koronás királyában a legtisztéletreméltóbb emberi és fejedelmi tulajdonokat, hogy őszinte és mély felháborodással ne fordulna el az elzúllott egyéntől, aki e fenkölt tulajdonok

megtestesítőjét jogos érzékenységében ily brutális módon bántani akarta.

A király jogos érzékenységét emlitve, elérkeztünk az újból mondva csinált Hentzi-kérdésnek ahhoz az oldalához, ahonnan komolyabb megfontolást igényel. Olyan „kérdés” ez, amely körül csak egy lehet a helyesen gondolkodó és érző hazafiak véleménye: Ő felségének kegyeleti érzése a leggyöngédebb módon kimélendő. A Hentzi-szobor eltávolításának kérdését nem kell bolygatni. Esetleges megoldása csak a legfelsőbb helyről magáról indulhat ki és azért türelemmel be kell várni. Ő felségével szemben, aki nemzetünknek már annyi jelét adta páratlan jóakaratainak és törvénytisztelétének, e kényes ügyben a pressziónak még csak árnyéka is gondosan kerülendő. Gyakorolja a magyar nép minden fia szeretett királyának egy kegyeleti tényével szemben is e nép egyik legszebb erényét: a toleranciát.

Azért, hogy ezt hangsúlyozhassuk, úgy hisszük, érdemes volt egy éretlen csiny komoly háttérével komolyan is foglalkozni.

HIREK.

Tájékoztató.

Április 5. Turolla Emma hangversenye.
Április 7. Athléták házi viadala.
Április 8. A közigazgatási bizottság ülése.
Április 8. A tor. megy. gazdasági egyesület választmányi ülése.
Május 16-19. Országos vásár.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van ők részére kedden és pénteken délután.

— Személyi hír. Szigetszentmiklósi Bakonyi Károly vezérőrnagy, a 45. honvédelmi dandár parancsnoka, tegnap este Nagybecskerekre érkezett, hogy a szegedi 5. honvédelmi gyalogezred itt állomásozó 3 ik zászlóalja fölött szemlét tartson.

— Megyei közgyűlés. A tegnap megkezdett rendkívüli közgyűlést ma a bizottsági tagok csekély részvétele mellett Rónay Jenő főispán elnöklése alatt folytatták.

Az érdekesebb tárgyak közül a következőket emlitjük fel: A közgyűlés elhatározta,

hogy az országgyűléshez és a kormányhoz feltételeztést intéz, melyben a majdnem évente ismétlődő árvizekre felhívja a kormány figyelmét és az évek óta tervezett munkálatok végrehajtását kéri.

A nagybecskerek-i szőnyeggyárnak 300 frt segély szavaztatott meg.

Nagykikindán egy 4-ik gyógytár felállítását a törvényhatósági bizottság nem tartja szükségesnek.

Nagybecskerek városának 1895-iki felülvizsgált költségvetése jóváhagyatott. Hasonlóképpen a Ganz-gyárral a villamos világítás bevezetése tekintetében kötött szerződése és a képviselőtestület határozata egy 230 ezer forintos kölcsön felvétele tárgyában.

A torontálmegyei községek tulnyomó részének abbéli határozatait, miszerint a nyomásos gazdaság mellett nyilatkoztak, a törvényhatóság jóváhagyta.

— Áradások a megyében. Reitter rendőrkapitány tegnap este Bulyovszky Gusztáv műszaki tanácsostól, aki most Óteleken időzik, azt a telefonérintést vette, hogy a Bega és a Tisza rohamos áradása után itélve Nagybecskerek mellett a legközelebbi napokban oly rendkívül magas vízállás várható, amígore még eddig nem volt példa. Bulyovszky ennélfogva felhívja Reitter rendőrkapitányt, hogy a szükséges és megfelelő intézkedéseket haladéktalanul tegyegye. Ugyaníly értelmű telefonérintést vett a rendőrkapitány Endre főmérnöktől is, aki az új töltésekre vagyis alacsonyabb helyekre őrizetet kér, mert az előbbi áradásnál sokkal nagyobb víz várható. Reitter rendőrkapitány, Winter v. mérnök és Filó rendőrségi irnok ma egész nap bejárták a töltéseket és ahol az immár 224 centiméterre (az 1888-iki víz csak 10 centiméterrel volt nagyobb) nőtt Bega vize leginkább mossa a gátakat, mindenütt erősítik a védtöltéseket. Így a Vitkovics-utca melletti kerteknél, az Ujvári-féle fatelepnél, a két hid közti részen, a Torontál hajósegylet háza előtt, amely helyeken mintegy 30 centiméternyire emelték a töltéseket. Veszélytől nincs ok tartani. — Tegnap érkezett hírek

A „TORONTÁL” TÁRSZÁJA.

Az örvény előtt.

— Irta: Sebesi Samu. —

A téli alkonyat tűzvörös fénye sugárzott keresztül a szalon ablakán, bíbor színnel vonva be az ablakmélyedésben csoportosított délszaki növényeket. A kályhába dobott hasábok lángra lobbantak s a rostélyzaton keresztül villanó fényük táncolt, vibrált a butorzaton. A tágas szalon tiszta, illatos levegőjében, mintha apró szerelmes koboldok szállának ide oda, vagy a keleti regék büvös tünderei susognának régi álmokat, édes ábrándokat s multból, a mit mindig szebbnek, mindig jobbnak találunk a jelenél.

Olyan misztikus volt ez a félhomály, olyan mámoros volt a levegő.

Joó Gáborné, a ház urrője egyedül volt a szalonban. Merengve ült egy öreg hirtaszéken, belebámulva a lobogó tűz táncoló világába és hallgatva annak egyhangú, alátört drombolását. Leányos karcsú testete és gyermekes üde fiatal arca vonzó bájít kölcsönöztek egész lényének. Homlokán valami melancholikus árny borongott s szeméitől ki-kivillant az eltűnt, vagy elfojtott szenvedélyek tüze.

A magány, a cserdes egyedüliség akaratlanul is ábrándokba ringatja a leiket. Kibontja gyors szárnyait a képzelet s ragad előre, kiszíneve, megaranyozva az ismeretlen jövőt, vagy

visszavezet a multba, melynek boldog perceit ismét keresztül éli a lélek.

Joó Gáborné mindig félt visszatekinteni a multba. Remegett a gondolatól is, hogy ha a jelennel kell összemérni, majd boldogtalannak érzi magát. Pedig gazdag. Nélkülözést nem szenved, hiányt nem érez. Az anyagi kényelem minden eszköze rendelkezésére áll. Férje, a mennyiben üzleti dolgai megengedik, gondolatait is eliesi s hamarabb kitalálja, hogy az ő aranyosának — a mint nevezni szokta, — mire van szüksége, mint ő maga.

Igaz, hogy ezen túl nem megy, de egy férjtől — a kit százelede dolgok foglalnak le és nem ér rá apró udvarolgatásokra, többet kívánni nem lehet. Aztán meg furcsa is egy olyan férj, a ki udvarol. A férjeknek nincs más kötelességük, minthogy a konyhapénzt rendesen kiadják, a kaszinóban tarokkozzanak, dolgozzanak és zsörtölődjenek.

Joó Gáborné ugyan nem így képzelte, nem ilyenek alkotta meg lelkében egy férj mintaképét, de lassanként beletörődött. Ugy gondolta, hogy a változhatatlanba bele kell nyugodni. Egész jelleme az ergeidmességre volt idomítva, amit már akkor bebizonyított, midőn szülői akarata előtt meghajolva, felesége lett ennek a rideg zletembernek, ki az élet összes költészetét és a természet minden szépségét aranyainak fényében és csengésében találja fel. Es azt hiszi, hogy a szív vágyai, a lélek álmai nem terjednek tovább s így meg van győződve, hogy dus ké-

nyelemben élő felesége szintén olyan boldog és olyan megelégedett, mint ő.

Joó Gáborné is azt akarja hinni. Miért ne volna ő boldog? hiszen mindene van... Es ekkor a szalon illatos levegőjében szálló koboldok, tánczó tündérek lassanként körül vesznek. Edes hangokat sugnak a fülébe, forró esékkal érintik homlokát és beszélni kezdenek csodás regéket a szivről, rejtett vágyakról, titkos gondolatokról. Dal csendül meg fülében a szerelemről, egy drága dal, amely úgy él benne, mint egy halvány sejtlem, de amelynek mámoros dejeségét csak most érzi régi idő óta. Ah, ismeri ezt a dalt. Ismeri ezt a mindenható erőt, de tudott dazolni vele és most se keriti hatalmába...

Joó Gáborné egyszerre a fejéhez kapott és szeméit dörzsölte, mintha ki akarná üzni lázas szivéből e gondolatokat, de érezte, hogy ezek már ott vannak a vérebén és izzásba hosták egész lényét. Igézet tartotta fogva, a melytől szabadulni nem lehetett. Aztán még egyre esengett fülében a dal, — édes ábrándok boldog dallama. Ez a magány, ez a mélyeséges csend, hogy keriti hatalmába a képzeletet és hogy meriti vissza önmagába a leiket...

A szép asszony megringatta hintaszékét. Hiszen olyan édes ez álom. Ki birna varázsának ellenállani.

Aztán a mint hallgatta játszi tündéreinek meséit, az ablakon keresztül messze-messze nézett a téli alkonyat vörös tűzfelőlőre, onnan alá tekintett a hegyek körvonalaire, a melyre lombán

a nagybecskereki határ mentén húzó Tisza mellékéről is veszélyt ujságnak. A Tisza oly rohamosan árad, hullámvérése oly erős, hogy Aradacz és Erzsébetfalva komoly veszélyben forog. Molnár Mihály, a Tisza ármentesítő társulat igazgatója és Kluge társulati mérnök már napok óta fáradhatatlan kitartással vezetik a védekezési munkálatokat. A víz most 20 centiméternyire van az eddig ismert legnagyobb vizállás alatt, de szomoru kilátás van rá, hogy még 60-70 centiméterrel növekedik. Valószínűleg közérő kirendelésére is szükség lesz, miért is a városi rendőrség már készenlétben van. Kluge mérnök kérésére ma nagymennyiségű karót és rőzsét küldtek a fenyegetett részekre. — Bórkáról katasztrófa hírére táviratozza Daniel László alispán, aki a Temes vizének növekedését ujságoló hírekre tegnap délután a veszedelem helyére indult. Minekutána a nagyszámu közérő egész éjszaka emberfeletti erővel erősítette a gátakat, a víz ma reggel a vasuti töltést, amely két kilométer hosszban elpusztult, áttörte és feltartóztathatatlannal ellepte Szerb-Bókat. A nagybecskerek-verscezi vasuton csak Torontál szecsányig közlekedhetik a vonat. Egy század katonaság, amely reggel óta indulásra készen állt, az alispán távirati értesítésére itt maradt, mert Bókat úgy sem közelíthetné meg az árvíz mián. — Tomasevácnál a Temes annyira megnőtt, hogy a községből ki kellett a lakókat telepíteni. Óteleknél szintén ijesztő mértékben növekedik a víz: Bulyovszky műszaki tanácsos, aki a védekezési munkálatokat itt vezeti, ma délben telefonozta az alispáni hivatalnak, hogy a vizállás legrövidebb idő alatt eléri a 320 centimétert.

— **Bevándolt szentszéki tagok.** Temesvárról írják: Szenczációs események tartják igazgatóságban az utóbbi időben a temesvári gör. szerb egyházmegye intező körét. Dr. Dimitrievits Szvetozár szentszéki ügyész ugyanis a napokban bünvádi feljelentést tett a szentszék több előkelő tagja ellen, a szerb egyházalapok és alapítványi ingatlanok kezelése körül elkövetett visszaélések miatt. Már az elővizsgálat folyamán kitűnt azonban, hogy a panaszlottak, a kik úgy a közeletben, mint az egyházban igen előkelő állásokat foglalnak el, nem követték el a terhükre rótt visszaéléseket és legrosszabb esetben csakis szabályellenes intézkedésekről lehet szó. Tegnap aztán a szerb szentszék dr. Dimitrievits Szvetozárt, felettes hatóságának figyelmen kívül hagyása és elkerülése miatt, ügyészi állásától felfüggesztette és az ügyészi teendőket ellátásával egyelőre dr. Ruzsics

György nagykiindai ügyvédet, Brankovics György patriárka vejét bizta meg. Azon előkelő állásnál fogva, melyet dr. Dimitrievics Szvetozár ügyvéd a szerbek közt eddig elfoglalt, ez az eset bizonyára nagy feltűnést fog kelteni az egész délvidéken.

— **Főispánból takarékpénztári igazgató.** A zombori takarékpénztár, Bács Bodrogh vármegyének egyik legnagyobb pénzintézete Sándor Béla főispánt választotta meg vezérigazgatónak 309 szavazattal egy részvényes 16 szavazata ellenében. Sándor Béla már ki is nyilatkozta a nála járt küldöttség előtt, hogy a választást elfogadja és főispáni állásától valószínűleg május elején megválva, átveszi az intézet vezetését.

— **Gazdasági értesítő.** A Torontálvármegyei gazdasági egyesület Ertesítőjének ez évi áprilisi száma a következő tartalommal jelent meg:

1. Felhívás a millenniumi kiállításon való részvételre. 2. Meghívó az április 8-án tartandó választmányi ülésre. 3. Az egyesület gyűléseiről szóló jegyzőkönyvek. 4. Szakközlemények: a) A esalamádé termeléséről, b) a műtrágyák különböző hatásai c) a Bahsen féle „Goldtoil“ árpa. 5. Kérdések és feleletek. 6. Hírek és különféle közlemények. 7. Apró közlemények. 8. Könyvismertetés.

— **Előléptetés a halál után.** Egy kisebb város temetőjében egy sirkövön következő felirat volt olvasható: „Itt nyugszik az urban N. N. városi irnokné.“ Idők multak, mialatt az irnok előbbre ment és aljegyző lett. A hü féj ebben az előmenetelében részesíteni akarván az ő megsiratott feleségét is, a sirkőn most már így javította ki a felírást:

Itt nyugszik az urban N. N. városi irnokné, jelenleg városi aljegyzőné.

— **A nyomorból a halálba.** Mester István idevaló napszámos tegnap délután öngyilkos lett. A Temesvári utca 1408. szám alatt volt egy kis szótája, annak a mestergerendájára akasztotta fel magát. A házbeliek csak tegnap este vették észre. Jelentést tettek a rendőrségnek, amely jegyzőkönyvet vett fel az esetről. Mester István hónapok óta nem tudott valami keresethez jutni. A nagy nyomor, ami ennek a következtetése lett, kergette a halálba.

— **Parasztbecsület.** Temesvárról írják: Egyszerű paraszt-ember, Ellmer Mihály m. ó. d. o. si lakos állott tegnap a temesvári esküdtszék előtt. Azzal vádolta Zeyer Agost bográni nyomdatulajdonost, a „Krássó Szörényer Post“ kiadóját, hogy becsületét méltatlanul meghuzcolta, mert lapjában azt írta róla, hogy juhlopást követett el. A tárgyalás során kiűnt, hogy Ellmer becsülete csakugyan méltatlanul lett megtagadva. Az esküdtszék Zeyert vétkeinek találta a rágalmazás elkövetésében, mire a törvényszék 14 napi fogságra, 50 forint pénzbírságra és az eljárási költségek megfizetésére ítélte a vádlottat.

— **A csákovai plébánia.** Csákováról írják, hogy ott mozgalom indult meg az iránt, hogy a Várady Ferencz pápai kamarás el-

hunyta folytán üresedésbe jött r. kath. plébánosi állásra Lachstädter Károly lieblingi r. kath. plébános nevezessék ki, a ki nemcsak hívei, de a más vallásfelekezetekhez tartozó közönség körében is nagy tiszteletnek örvend. A napokban küldöttség tiszeltgett Csákováról Wlassits vallás és közoktatásügyi miniszternél és Dessewffy Sándor püspöknél, kérve Lachstädter plébános kinevezetését.

— **Fürediék Nagy Szent Miklóson.** Füredi Károly igazgató 56 tagból álló operai, operette-dráma-, vígjáték- és népszínű-társulatával husvét után Nagyszentmiklóásra érkezik.

— **Ügyvéd a sajtószabadság ellen.** Lugosról írják, hogy a városi törvényhatósági bizottság szombati közgyűlésén dr. Dobrin György azt indítványozta, hogy a közgyűlés fejezze ki rosszaságát a „Südungarn“ című lap felett, mert egy képviselőtestületi tag cselekedeteit éles bírálat tárgyává tette. Marsova a k. Arpad polgármester visszautasította az indítványt mondván, hogy az indítványozónak mint ügyvédnek tudnia kell, hogy orvoslást csak egyedül sajtóperrel lehet keresni s egy erkölcsi teadletnek nincs joga ahhoz, hogy a független, szabad sajtót befolyásolja. Dr. Dobrin indítványa mellett senki sem szavazott.

— **Csatázó városok.** Állítólag már a régi görögök és rómaiak korában csatázott egymással Kecskemét és Nagy-Körös. Csatáznak a legújabb korig. A csatázás egyik részlete gyanánt pár hét előtt „Párját Nagy-Körös!“ címmel egy anekdotás könyv jelent meg Kecskeméten, c. u. a körösi élezzekkel, melyek annyira körösiek voltak, hogy aki nem benszülött rémbörü indianus, alig értett meg belőlük valamit. Ez a könyv buba, gyászba s buslakodásba ejtette Kööst. Körös lázban volt s komor gondolatokba merült. Azután fölélegzett. Megvan a mentőeszmé. Szintén kiadnak egy könyvet, csupa kecskeméti tudománnyal, mint az alábbi irás sejteti, mit a mai postával kaptunk:

„Horogra Kecskeméti!“ Ez lesz a csime azoknak a kontravicezeknek, amit mi nagy-körösiek ama híres „Párját Nagy-Körös“ keresztnevet kapott pipiskéftütyentésekre adunk ki és Csákány Vendel összegyűjtésében még a tavaszi darazsakkal fogunk szétröpíteni. Csak aztán ki ne füstöljék miatta a „könyves meggyes“ szomszédok magát a füttventések szerzőjét — Szegfü Gyuricza urat is! A nagy súlyos kaptár ára (vagy félezer falánkkal) 80 vas lesz, mit Eisler G. budapesti könyvkereskedő (Andrássy-ut 31. sz.) markába kell leszurni. Együttal kérjük a sajtót, hogy ha már a pipiskéftütyentéseket szájrakapta, legyen szives a mi darazsainknak is becses kobelán helyet adni és segítse leverni a gőgös Rómánkat!

— **Kereskedelmi- és iparkamarai ülés.** A temesvári kereskedelmi- és iparkamara ma rendes közös ülést tart. Egyéb tárgyak közt a verseczi közgazdasági egyesület kereskedelmi osztályának beadványa, valamint Andrejevits György verseczi kultag irásbeli indítványa a Budapest temesvár verseczi vasuti menetrend részbeni módosítása iránt, továbbá Pancsova város tanácsának átirata egy osztr.-magy. bankfióknak Pancsován leendő felállítására dolgában is tanácskozás alá kerül.

fekdűt a rőzsaszínű köd, a mi egyre változik, gomtolyog és szeszélyes alakok formálódnak belőle. Most úgy tetszett neki, mintha a rőzsás páratatból egy délczeg ifju szép alakja emelkednék ki s egyre közeledik feléje. Szive hevesen vert, amint felismerte. Bóra Miklós volt az az ifju, ahinek láttára egykor a szerelem gyönyöre hozta lázba minden csepp vérért.

Az asszony mozdulni akart, de nem birt, kiáltani akart, de nem tudott. Azt akarta mondani: ne jőj, mert feldulod az életemet, ne közelíts, mert szétzuzod nyugalmamat. — Távozz, mert most is, mert mindig, mert örökké szeretlek.

De a látomány nem távozott. Ott állt már mellette, sápadt arcuzal, szemrehányó tekintettel. Majd mellé ült, átölelte karosú derekát s forró leheletét arczára nyomta, aztán lassu, édesen csengő szavakkal mondá:

— Mához mentél, pedig engem szerettél; kerülsz, pedig látni óhajtasz. Emlékszel-e, midőn együtt kötöttünk bokrétát a mező vad virágai ből, — emlékszel-e, midőn együtt halgattuk erdő zugását, — madarak önékét, patak csobogását. — Emlékszel-e, midőn órákig beszéltünk és nem tudtuk, hogy miről, — midőn órákig hallgattunk és nem tudtuk, hogy miért. Mennyi haszontalanlás és mennyi boldogság; mennyi bűhoság és mennyi gyönyörűség egyszerre. Kinek jut eszébe me. ök vad virága, madarak éneke, patak csobogása, ha nem vagyunk szerelmesek. Milyen aranyos költészet volt ez egykor és milyen haszontalan frázis most. Hát nagyobb boldogság így az élet? Akkor voltál-e boldogabb, amikor gazdag volt a szived és szegény voltál magad,

v. gy most vagy boldogabb, amikor gazdag vaél magad és a szived szegény? Melyik edesebb, — a szerelem vagy a gazdagság gyönyöre?

Ne felelj, mert hazudni találsz, mivel érzelmeid eltitkolod. Jó Gábor derék ember, de nem szereted, gazdag vagy, de a pénz nem tesz boldoggá, — nem ismered a gyönyört, nem ismered a szerelem mámoros kéjét, nem ismered a földi élet üdvösségét, mert eladtak, hogy mind ezt eivegyék tőled. Miért élsz, ha nincs jogod élvezni? miért élsz, ha nem izleled meg az élet gyönyörét? Elő halott vagy, eltemetve a társadalmi előítéletek sírjába.

Hát törd fel a sírodat, mert a szived jogát követeli, a véred lángol. Elj, mert születted és most hazudsz, amikor eltitkolod azt, amiért szived hevül. Szeress. Itt vagyok lábaidnál. Nyujtsd ki karjaidat és emelj magadhoz. Engedd, hogy csókoljam forró ajkaidat, hadd szorítsam szivemre szivedet. — Szeress! Itt a pillanat! Ferjed messze van és hódol a pénz durva szenvedélyének. Es neked jogod van most megizelni azt a gyönyört, amely erényt és kárhozatot egyaránt szűhet. . . Te édes, elveszített szerelmem. . .

Jó Gáborné önfeledten ült és nem vette észre azt se, midőn az ajtó csendesen kinyílt és a dada egy piropozsgás pufok fucskát hozott be, aki csendesen aludt. Már elfeledte azt is, hogy ő rendelte meg a dadának, hogy a kis Gábort hozzá vigye. Lelke messze barangolt és még mind ott időzött valahol a Bóra Miklós karjai között.

— Egy ur kérdezi, hogy bejöhete-e svólott

a dada, aki nagyon csodálkozott, hogy asszonya rájuk sem tekint.

A szép asszony erre a szóra — mintha álomból riadt volna fel, — hirtelen föllállott és sietve kérdezi:

— Hogy hívják?

— Bóra Miklós, — felelt a dada.

Jó Gáborné szinte megtántorodott e szóra. Areza piros lett és szemei villogtak.

— Ne, ne — kiáltá, ne még! Várjon csak, mindjárt.

Lázassal lépett a tükre elé, majd körülnézte magát. Érezte, hogy most szép, nagyon szép akar lenni. Szeretni fog, szeretnie kell. Ehhez csak joga van. Eppen jókor jött.

Ah e pillanat gyönyöre egy világgal fog föllérni.

Es a mint ezeket susogta magában, areza majd kicsattant az érzéki gyönyör gondolatára. . . — Bejöhete? ismétlé a dada.

A szép asszony összerázkódott. Egy pillanatra nem tudta, mit mondjon. Ott állott az örvény szélén, amely tátongó mélységével Bóra Miklós szemében villogott. Csak egy mozdulat és beleszedül. . . Es e pillanatban édes, ragyogó gyermekhang csendült meg. A hébé felébred és anyára mosolygott.

Jó Gáborné sötét, viharos lelkében megrepedt a felhő és napsugár ragyogott azon keresztül. Karjaiba kapta gyermekét s az édes anya forró szeretetével csókolta meg. Areza fölmagasztosult s nyugodt hangon szólt a dadához:

— Most már bejöhete Bóra Miklós.

Irodalom

* Szájról szájra, a magyarság szálló igéi: gyűjtötte és magyarázta Tóth Béla. E könyv a magyar művelt közönség ajkán élő közmondássá vált idézetek első kritikai gyűjteménye. Régóta érezzük az ilyen művek szükségét; ezért folyamodtunk a hasonló külföldi művekhez, különösen Büchmann Gefügelte Worte című könyvéhez. De ezekben magyar adat, sőt magyar vonatkozás alig van; ami pedig mégis akad, csupa helytelenség. Tóth Béla ez érzékeny hiányt pótolta jelen nagy művével. Mintegy másfél ezer szálló igét közöl a magyar történet, a magyar, görög, latin, olasz, spanyol, francia, angol, népet stb. irodalom köréből, mindig a magyar szempontot tartva legfőbb céljának. A szerzőt munkájában a hazai tudós és iróvilág számos kitűnése támogatta. E mű, a mellett hogy mellőzhetetlenül szükséges segédkönyv, rendkívül érdekes, vonzó és mulattató olvasmány, mert minden lapján új, meglepő, fontos történelmi, irodalom- és nyelvtörténeti adatokat, hiteles anekdotákat és kuriózumokat lelünk. Az igen bő név- és tárgymutatók lehetővé teszik, hogy az olvasó a könyvben azonnal megtalálja mindent, amit keres. Kapható minden hazai könyvkereskedésben és a kiadónál (Athenaeum könyvkiadóhivatala, Budapest IV., Ferenciek tere 3. sz.). Ara díszes angol vászonkötésben 3 frt. 1292. szám 96.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése április 5-én.)
 Budapest, április 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szilágyi Dezső elnök bemutatja több megye kérvényét Szent István szobrának felállítására iránt.

Madarász József: Tegyük a Hentzi-szobor helyére!

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter törvényjavaslatot nyújt be a katonaság elszállásolására vonatkozó törvény módosítására.

A tengeri hajók állami segélyezéséről szóló javaslatot Lukács Gyula, Batthiány Tivadar gróf és Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszter pártoló beszédei után elfogadták.

A mekkai zarándoklásnál való óvintézkedésekről, valamint a mezőgazdasági statisztikai adatok összeírásáról szóló javaslatot szintén elfogadta a Ház. Az utóbbinál Mülek Lajos módosítást nyújtott be, amelyet Kolozsvár Kiss István, Lits Gyula és Szalay Imre pártolt, Festetics Andor földmivelésügyi miniszter azonban ellenezte. A módosítást ezután elvetették.

A Rába szabályozására vonatkozó törvényjavaslatot Neményi Ambrus előadó elfogadásra ajánlja. Reitter János ellenzi a javaslatot, mert a befektetett milliók nem állanak arányban a munkálatokkal. Molnár József és gróf Károlyi Sándor szintén ellene vannak a javaslatnak.

Ezután a javaslatot elfogadták.

A Ház április 25-iki ülésében veszi tárgyalás alá a főrendiház üzenetét a zsidó recepció és a vallás szabad gyakorlatára vonatkozó javaslatokat illetőleg.

A nyitrai választás.

Budapest, április 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Nyitráról telegrafálják: Gróf Zichy János, a néppárt jelöltje Nyitrára érkezett. Egy lelkésszel küldöttség Tótmegyerig elébe ment és egy kolostori növendékkelny bokrétát nyújtott át neki. Az asszonynevet a papok teljesen fanatizálták, úgy, hogy katonaság kirendelése szükséges. Prath József lelkészt följelentették, mert a hiveket feszületre esketi.

A bujkáló merénylő.
 Budapest, április 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szelles Adorjánt aki a Hentzi-szobor ellen dinatmitmerényletet követett el, a rendőrség még mindig nem kerítette kézre.

A debreczeni egyetem.
 Budapest, április 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Perczel belügyminiszter jóváhagyta Debreczen közönségének azt a határozatát, hogy az ottani egyetemre tett 200.000 frtos alapítvány első felére 100.000 frtot a Hazai takarékpénztárból vegyenek fel.

Huszezer forintos sikkasztás.
 Budapest, április 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bánfalváról telegrafálják, hogy az odaváló takarékpénztárban nagy sikkasztásnak jöttek a nyomára. Az elsikkasztott összeg huszezer forint, a tettes Willheim, az intézet könyvelője.

Lelkiismeretes öngyilkos.
 Budapest, április 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Sopronból telegrafálják: Füleper Boros kigazda megcsinálta végrendeletét, lefeküdt aludni. Reggelre kelve aztán agyonlőtte magát.

Nyilttér.*

*Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.
 Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

Hirdetések.

662. szám. B. 1895.

Bánlaci főszolgabíró

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye bánlaci járás szolgabíróháza az üresedésben levő Kanak községi jegyzői állásra ezennel pályázatot nyit.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, akik ezen 600 frt évi fizetéssel, 60 frt fa, 25 frt szalma, és 80 frt évi utiátalánnyal, továbbá 24 órán tul terjedő hivatalos kiküldetés

tésekor 3 frt napi díjjal, magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak szedéseivel és szabad lakás használatával egybekötött jegyzői állásra pályázni óhajtának, hogy képesítésüket és eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket 1895. évi április hó 25-ig annál is inkább terjeszsek be ezen szolgabíróháshoz, mivel a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Bánlaken, 1895. évi március hó 31.
 Főszolgabíró hiv. táv.

Dömötör,
 szolgabíró.

(287-3.1)

2247. sz. ki. 1895. A párdányi főszolgabíróháztól.

Pályázati hirdetmény.

A Cseba községében lemondás folytán megürült községi szülésznöi állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állással 120 frt évi készpénzfizetés és minden szülési esetenél való segédkezésért 1 frt díj van megállapítva.

Felhivatnak tehát mindazon okleveles szülésznök, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint kellőleg felszerelt folyamódványukat f. é. április hó 30-áig alólírott hivatalnál benyujtsák.

A választás f. é. május hó 4-én d. e. 10 órakor Cseba község házánál fog megejtetni.

Párdány, 1895. évi március hó 26-án.

A párdányi járási
 főszolgabírói hivatal.

(276-3.3)

Árlejtési hirdetmény.

Vallás- és közoktatási magy. kir. Miniszter Ur 3 Nagyméltósága f. év március hó 20-án 10140/1894-ik szám alatt kelt intézvényeivel a keresztesi állami elemi iskolaépület felépítésére a község által természetben kiszolgáltatandó 407 igás és 1610 kézi napszám 1624 frt 88 kr pénzürtékének levonása után az összes építési költségekre 8274 frt 70 kr méltóztatott engedélyezni, mely építkezés biztosítása céljából f. é. április hó 16-án délelőtt 10 órakor a torontálmezei kir. tanfelügyelőségi irodában Nagy-Becskeken nyilvános árlejtés fog tartatni.

Felhivatnak vállalkozni szándékozók, hogy a fentemlített határidőben és helyen 10% bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatokat nyujtsák be, annál inkább, mert utóajánlatok és táviró-ajánlatok el nem fogadtnak. Megjegyeztetik, hogy a legkedvezőbb ajánlattevő vállalkozóval az építési szerződés azonnal megkötetetik, mely vállalkozóra azonnal, a nevezett kir. tanfelügyelőségre azonban csak a nagyméltóságu vallás- és közoktatási magy. kir. miniszeri helybenhagyása után kötelező.

Az építési terv és költségvetés, építési feltételek a délelőtti hivatalos órákban naponta a kir. tanfelügyelőségi hivatalban betekintheők.

Nagy-Becskeken, 1895. évi április hó 1-én.

Torontálvármegye kir. tanfelügyelősége.
 (280-2.2)

Nagy-becskekeri városi színház.

Csak két előadás

Folyó évi április 7-én, vasárnap d. u. 4 órakor

diák-előadás,

este 8 órakor.

dísz előadása

az idomított papagályok és kakaduoknak.

HELYÁRAK:

(288-x.2)

Családi páholy 3 frt. Földszinti páholy 2 frt. Elsőemeleti páholy 1 frt 60 kr. Másodemeleti páholy 1 frt. Zárszék 1-4 sorban 1 frt, 5-8 sorban 80 kr, 9-12 sorban 60 kr. Földszinti állóhely 40 kr. Diákjegy 15 kr. Karzati ülőhely 30 kr. Karzati állóhely 20 kr.

Jegyek márszombat délelőtti 10 órától 2 óráig, továbbá vasárnap egész nap a színházi pénztárnál válthatók.

A pénztárnál keletkező tolongás megakadályozása céljából, kéretik a jegyeket előre váltatni.

Árverési hirdetés

A nagybecskereki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lázár István végrehajthatónak özv. Voin Ikonja, Voin Eva szül. Agotyeszku Juonné és Voin Mária férj. Bugár Gigáné mint Voin Páva ismert és Dr. Petrovits Szve tozár mint Voin Páva ismeretlen örökösei ügygondnoka végrehajtást szenvedők elleni 300 frt tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nbecskereki kir. törvényszék kerületében lévő Román-Écska községi 507. sz. tjkvében 582 hrsz. alatt felvett ingatlanon létező 590 ö. i. sz. felülepítvény, tehát a végrehajtáson kívülálló társtulajdonosok Gagyanaszki Szima és Láza jutaléka is 80 frt, az R. Écskai 906. sz. tkvben 1773/b. hrsz. a. felvett 425 □-öl pótkert 88 frt, ugyanott 1191. hrsz. a. felvett 1066²/₃ □-öl szántó 205 frt, ugyanott 457/b-1. hrsz. a. felvett 533¹/₃ □-öl 98 frt kikiáltási árban 1895. évi május hó 2-ik napjának d. e. 10 órájkor R. Écska község házánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 8 frt, 80 krt és 9 forint 80 krt készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. számú I. M. R. 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék telekkönyvi irattárában s Román-Écska község előljárási hivatalánál megtekinthetők.

Nagybecskereki kir. tvszék mint tkvi hatóság, 1895. január 28-án.

Liniczky,
kir. tvszéki bír.

(285-1.1)

Pályázati hirdetés.

A zágrábi érsekség tulajdonát képező s a billédi uradalomhoz tartozó perjámosi erdőben egy erdőri állás megüresedvén, ezen állás betöltésére ezennel pályázat hirdetik.

Ezen állással a következő évi fizetés van összekötve:

Készpénzfizetés és a ruházat váltása 87 frt 75 kr;
15 hektoliter buza;
9 hektoliter szemes tengeri;
1 hold tengeriföld, (mely uradalmi igával műveltetik);
2 darab szarvasmarha tartás;
2 koczatartás a szaperulattal;
Szabad lakás és fűtés, ¹/₄ hold házikerttel.

Felhivatnak tehát mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1879: XXXI. t. cz. 37. §-ban körülírt minősítéseket igazoló bizonyítvánnyal ellátott s keilőleg felszerelt folyamodványokat f. é. április 30-ig az uradalmi tisztartóshoz Billäden (Torontálmege) benyujtsák. Ezen határidőn túl beérkező folyamodványok figyelembe vételni nem fognak.

Kelt Billäden, 1895. márczius 27-én

(264-3.2)

Az uradalmi tisztartóság.

576. szám. kg. 1895.

Ó-Bessenýó község előljárásiótól.

Árlejtési hirdetés.

Ó-Bessenýó község képviselő-testületének 1893. évi október hó 24-én 11. sz. alatt hozott s a megye törvényhatósága által 1894. évi augusztus hó 24-én 1055-20697/894. szám alatt jóváhagyott határozata folytán a költségvetésileg 3200 irtra előirányzott ovoda felépítésére az árlejtés ezennel kiiratik.

A szóbeli árlejtés Ó-Bessenýó község házánál 1895. évi ápril hó 16-án délelőtt 10 órákor fog megtartatni.

Árlejtési szándékozók kötelesek 10% bánatot vagy készpénz vagy óvadékképes papirban az árlejtés megkezdése előtt letenni, egyben igazolni, hogy ily szakbavágó munkát már végeztek.

A tervek s költségvetés Ó Bessenýó község házánál bármikor betekintheők.

Ó-Bessenýón, 1895. márczius hó 26-án.

Lászlóffy Janos, **Nákov Károly,**
jegyző. (265-2.2) bír.

4390 sz. 1895.

Pályázati hirdetés.

A szöregi kir. kincstári uradalomnak Torontálmege Ó Bessenýó község, illetve annak volt urbéres jobbágyai elleni birtokrendezési ügyében szükséges mérnöki munkálatok és adatok készítése céljából a Nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminiszterumnak 1895. évi január hó 11-én 87247/894 sz. a. keit rendelete alapján ezennel pályázat hirdetik, felhivatnak ennél fogva pályázni kívánók, hogy folyamodványaikat a mérnöki képesítésüket és az urbéri birtokrendezési ügyekben való jártasságukat igazoló okmányaik kapcsában alosírt m. kir. államjóságigazgatósághoz f. évi április hó 20-ik napjáig annál bizonyosabban adják be, mivel elkésletten beadott folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Kivántatik:

1. 1882. évben készült és 1883. évben már hitelesített földkönyv adatainak a közbenjött és jelen állapotnak megfelelő birtokrészlet eldarabolások, összeállítások és birtokváltásoknak megfelelően való helyesbítése, módosítása, avagy pótlása, nem különben a birtokrészleteknek a kataszteri és telekkönyvi helyrajzi számokkal való azonosítása és ennek kitüntetése.

2. A telek minősége és mennyiségének, továbbá azok régi esetleg jelen birtokosainak megállapítása végett szükséges és eddig még keresztül nem vitt azonosítási eljárásnál leendő közreműködések és a munkálatoknak az azonosításhoz mért készítése esetleg a meglevők helyesbítése.

Ó-Bessenýó határában levő összes birtokrészletek (parcellák) tényleges birtokosait, kataszteri és telekkönyvi helyrajzi számait, területeit és a dülők elnevezését magában foglaló munkálat egybeállítását a szegedi II. számú m. kir. helyszínelő felmérési felügyelőségnek meglevő földadó telekkönyv azon adataiból, melyek a legutóbbi reambuláció alkalmával megállapított időközti változásokat is magukban foglalják.

Ezen munkálat akkép készítendő, hogy abban az urbéri birtokrészleteknek telkenkénti összetartozandósága és jogi természete is (u. m. nemesi, kincstári, urbéri, szabadbirtok, zsellérség, industrialis, pümontóalis, szőlő, bomficatio, kivágás stb. is kitüntetve legyen.

Az urbéri telek sorrendjét illetőleg a régi térkép szerinti kiosztási sorrend tartandó meg. — E szerint ezen munkálatban mindenekelőtt az 1-ső számú urbéri telek négy fordulója eső urbéri birtokrészleteknek a kataszteri telekkönyvi hrszámait, területeit és birtokosait lesznek kitüntetendő.

— A maradvány földek területei és váltásösszegeinek számára mindegyik birtokrészletnél megfelelő soratok hagyandók.

Ezek azonban azon munkálatban egyelőre nem töltendők ki, mivel kiszámításuk birtokrészletekként lévén eszközzendők, a kimutatás helyesen csak a munkálatnak bíróság leendő felülvizsgálása illetve a nyilvántartás befejezése után történhetik meg.

Magától értetődik, hogy ezen munkálat olyképp állítandó egybe, hogy abban a nyilvántartás rendén kiigazításoknak és beszurásoknak elegendő helye maradjon.

4. A maradvány földekről illetve azok váltáságaráról az egyénekenkénti részletes, a kataszteri és telekkönyvi helyrajzi számok kitüntetésével oly módon szerkesztett kimutatás 4 példányban, hogy annak alapján a maradvány földek váltására a váltáságarok kötelezettek ingatlanságára betáblázható legyen.

Minden ezen urbéri birtokrendezési ügy végbejejezése céljából az eljáró kir. törvényszék illetve annak kiküldötté által szükségesnek vélt és a törvény által rendelt térképek, rajzok és más egyéb műszaki adatok, kimutatások kellő módon és számban leendő készítése.

Végül figyelmeztetnek pályázók, hogy a már meglevő adatok a nagyikindai kir. törvényszéknél tekinthetők be és hogy a Nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminiszterium a legújabb kataszteri felmérési adatokat a szerződött mérnöknek rendelkezésére bocsátandja.

Temesvárott 1895. évi márczius hó 29-én.

M. kir. államjóságigazgatóság.

(Utánnyomás nem díjaztatik.) (290-2.1)

164. szám 1895.

Árlejtési hirdetés.

Kevi-Szöllös község törvényhatóságilag jóváhagyott határozat, tervrajz és költségvetés alapján a község által szállítandó homok és földanyag kivételével 12705 frt 89 kr. költséggel előirányzott új községi iskolát szándékozik építeni.

Ezen építkezés f. évi április hó 18-án d. e. 10 órákor Kevi-Szöllös község házánál tartandó nyilvános árlejtésen fog a legelőnyösebb ajánlatot tevő vállalkozónak kiadatni.

Felhivatnak tehát mindazok, kik ezen építkezést elvállalni szándékoznak, hogy a kitűzött időben és helyen a fenti kikiáltási ár 10%-ából álló bánatpénzzel ellátva megjelenjenek. Írásbeli ajánlatok érintett bánatpénzzel támogatva az árlejtést megelőző napig szintén elfogadtatnak.

Utó ajánlat nem fogadtatik el.

Az építkezési tervek és feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthetők.

Kevi-Szöllös, 1895. évi márczius hó 30-án.

Bolianacz Mátyás.

jegyző (277-2.2)

Gutru Pál

bír

Gazdatiszt,

ki a torontáli vagy temesmegyei mezőgazdasági viszonyokat ott szerzett gyakorlati képzettségéből alaposan ismeri, egy torontálmegei s 4000 kat. hold kiterjedésű birtokon állandó alkalmazást talál. Ajánlatok bizonyítványok másolatával **Kropácsy nagy-tapolcsányi ügyvéd** czimére intézendők.

(286-3.1)